

Brüssel, 25. september 2025
(OR. en)

13254/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0293 (NLE)

ENV 893
CLIMA 370

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	25. september 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 522 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Aafrika ja Euraasia rändveelindude kaitse kokkuleppe osaliste kogu üheksandal istungil seoses kokkuleppe lisa 3 tabeli 1 muudatusega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 522 final.

Lisatud: COM(2025) 522 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 25.9.2025
COM(2025) 522 final

2025/0293 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Aafrika ja Euraasia rändveelindude
kaitse kokkuleppe osaliste kogu üheksandal istungil seoses kokkuleppe lisa 3 tabeli 1
muudatusega**

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel Aafrika ja Euraasia rändveelindude kaitse kokkuleppe (AEWA lepe) osaliste kogu üheksandal kohtumisel võetav seisukoht seoses kokkuleppe lisa 3 tabeli 1 muudatuse kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Aafrika ja Euraasia rändveelindude kaitse kokkulepe

AEWA leppe eesmärk on rändveelindude ja nende elupaikade kaitse Aafrikas, Euroopas, Lähis-Idas, Kesk-Aasias, Gröönimaal ja Kanada saarestikus.

Rändliikide kaitse konventsiooni alusel loodud ja ÜRO Keskkonnaprogrammi raames hallatav Aafrika ja Euraasia rändveelindude kaitse kokkulepe toob kokku riigid ja laiemad rahvusvahelise looduskaitsekogukonna rändveelindude koordineeritud kaitseks ja majandamiseks kogu nende rändealal.

Kokkuleppe jõustus 1. novembril 1999. Euroopa Liit on kokkuleppe osaline alates 1. oktoobrist 2005¹. Praegu on kokkuleppel 85 osalist, 46 Euraasiast (sh EList) ja 39 Aafrikast. 24 ELi liikmesriiki on selle kokkuleppe osalised².

Kokkuleppes sätestatud kohustused on liidu õiguses rakendatud direktiiviga 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (linnudirektiiv)³. Linnudirektiiv käsitleb kõikide looduslikult esinevate linnuliikide kaitset nende liikmesriikide Euroopa territooriumil, mille suhtes kohaldatakse aluslepingut. Direktiiv hõlmab nende liikide kaitset ja säilitamist ning selles on kehtestatud nende kasutamise eeskirjad.

2.2. Kokkuleppeosaliste kogu

Kokkuleppeosaliste kogu (*Meeting of the Parties*) on kõnealuse kokkuleppe peamine otsustusorgan. Kogul on volitused kokkuleppe lisasid läbi vaadata ja kohtumised toimuvad iga kolme aasta tagant. Igal kokkuleppeosalisel on üks hääl, kuid piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonidel (nt EL) on nii palju hääli, kui palju nende liikmesriike on kokkuleppega ühinenud. Lisa iga muudatus tuleb võtta vastu kohtumisel kohalolevate kokkuleppeosaliste kahekolmandikulise häälteenamusega.

Kokkuleppeosaliste kogu tuleb üheksandat korda kokku 11.–15. novembril 2025 Saksamaal Bonn.

2.3. Kavandatav akt

Kokkuleppeosaliste kogu peab 11.–15. novembril 2025 võtma vastu resolutsiooni 9.xx, milles käsitletakse AEWA leppe lisade muudatuste vastuvõtmist kooskõlas kokkuleppe artikli X lõikega 5 (edaspidi „kavandatav akt“).

⁽¹⁾ Nõukogu 18. juuli 2005. aasta otsus 2006/871/EÜ Aafrika ja Euraasia rändveelindude kaitse kokkuleppe sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse poolt (ELT L 345, 8.12.2006, lk 24).

⁽²⁾ Kolm liikmesriiki ei ole kokkuleppe osalised: Austria, Malta ja Poola.

⁽³⁾ ELT L 20, 26.1.2010, lk 7, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:020:0007:0025:ET:PDF>.

Kavandatava akti eesmärk on muuta kokkuleppe lisa 2, lisa 3 esitatud AEWA tegevuskava ja kokkuleppe lisa 3 tabelit 1. Kui lisa 2 on esitatud nende rändveelindude loetelu, kelle suhtes kokkulepet kohaldatakse, siis lisa 3 sisaldab meetmeid, mida kokkuleppeosalised peavad võtma seoses prioriteetsete liikidega. Prioriteetsed liigid on loetletud lisa 3 tabelis 1 vastavalt teatavatele kriteeriumidele, mis on esitatud samas tabelis.

Kokkuleppe artiklis II on sätestatud: „*Kokkuleppeosalised võtavad kooskõlastatud meetmeid veelinna rändliikide soodsa kaitsestaatuse säilitamiseks või selle taastamiseks. Sel eesmärgil kohaldavad kokkuleppeosalised oma riigi jurisdiktsiooni piires käesoleva kokkuleppe artikliga III ette nähtud meetmeid ning artiklis IV nimetatud tegevuskavas määratletud erimeetmeid.*“

Kavandatav akt jõustub kõikide kokkuleppeosaliste suhtes ja muutub nende jaoks siduvaks üheksakümnenal päeval pärast selle vastuvõtmist kokkuleppeosaliste kogu kohtumisel, välja arvatud juhul, kui kokkuleppeosaline teeb reservatsiooni. Üheksakümne päeva jooksul võib iga kokkuleppeosaline teha lisa muudatuse suhtes reservatsiooni, teatades sellest kirjalikult hoiulevõtjale.

3. EUROOPA LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Kavandatavas aktis sisalduvad ettepanekud kokkuleppe lisa 2, lisa 3 esitatud AEWA tegevuskava ja lisa 3 tabeli 1 muudatuste kohta tegi Ühendkuningriik⁴ AEWA tehnilise komitee soovitude alusel.

- (1) Lisa 2 ja lisa 3 esitatud AEWA tegevuskava kavandatud muudatused on kooskõlas linnudirektiiviga, mis on kokkuleppe ELi õigusliku rakendamise vahend, ega too kaasa ühtegi muudatust. Neid muudatusi, mis põhinevad peamiselt teaduse arengul ja ettevaatuspõhimõttel, arutatakse liikmesriikidega asjaomases loodusdirektiivide eksperdirühmas ja nõukogu töörühmades. Komisjon kiidab need ELi nimel heaks kooskõlas nõukogu 18. juuli 2005. aasta otsuse 2006/871/EÜ (Aafrika ja Euraasia rändveelindude kaitse kokkuleppe sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse poolt) artikli 3 lõigetega 1 ja 3.
- (2) Lisa 3 tabeli 1 kavandatud muudatused seisnevad teatavate liikide populatsioonide kategooriate muutmises vastavalt tõenditele, mis on kogutud AEWA kaitsestaatuse aruande üheksanda väljaande raames.

Suurem osa kavandatud muudatusi on kooskõlas linnudirektiiviga, mis on kokkuleppe ELi õigusliku rakendamise vahend, ega too kaasa ühtegi muudatust. Komisjon kiidab need ELi nimel heaks kooskõlas nõukogu otsuse 2006/871/EÜ artikli 3 lõigetega 1 ja 3.

Ühe liigi ühe populatsiooni loetelukande muutmine ei ole siiski asjaomase ELi õigusaktiga (linnudirektiiv) kooskõlas. See muudatus käsitleb plüü (*Pluvialis squatarola squatarola*) Lääne-Euroopa ja Lääne-Aafrika populatsiooni puhul tabeli 1 veeru B punkti 2 alapunkti e muutmist veeru A punkti 1 alapunktiks b. See plüü populatsiooni käsitlev kavandatud muudatus tähendab, et kokkuleppe kohaselt ei oleks selle liigi puhul jahipidamine enam lubatud, kuigi see liik on loetletud linnudirektiivi II lisa B osas ja seega võib sellele liigile mõnes liikmesriigis jahti pidada. Kui see muudatus vastu võetakse, eeldab see tugevamat õiguslikku kaitset kui see, mida nõutakse ELi õiguses. Loetelu muutmist peetakse siiski vajalikuks,

⁽⁴⁾ AEWA teade 2025/016: kokkuleppeosaliste kogu üheksanda kohtumise jaoks 18. juulil 2025 saadetud kokkuleppe muudatuste ettepanekud.

kuna kõnealune liik on hiljuti kantud ohualti liigina IUCNi ohustatud liikide punasesse raamatusse (Global) pärast selle ajakohastamist 2024. aastal. Seega on asjakohane määrata vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 218 lõikele 9 kindlaks ELi nimel võetav seisukoht, et kõnealune muudatus liidu nimel heaks kiita. Siiski teeb komisjon kooskõlas nõukogu otsuse 2006/871/EÜ artikli 3 lõikega 4 reservatsiooni seoses plüüd käsitleva kavandatud muudatusega, nagu ta tegi varasematel kokkuleppeosaliste kogu kohtumistel sarnase mõjuga muudatuste puhul. See on vajalik, kuna selle muudatuse tõttu on vaja muuta linnudirektiivi, kuid seda ei ole võimalik teha 90 päeva jooksul pärast muudatuste vastuvõtmist kokkuleppeosaliste kogu kohtumisel.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

Kokkuleppeosaliste kogu on lepinguga, s.t Aafrika ja Euraasia rändveelindude kaitse kokkuleppega ettenähtud organ.

Aktil, mille kokkuleppeosaliste kogu peab vastu võtma, on õiguslik toime. Kavandatav akt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv ning võib otsustavalt mõjutada ELi õigusaktide, täpsemalt ELi linnudirektiivi sisu. Seda seetõttu, et mõned, eelkõige jahipidamisega seotud meetmed, mida kokkuleppeosalised peavad võtma kokkuleppe lisa 3 tabelis 1 loetletud prioriteetsete liikide suhtes, ei ole alati kooskõlas sellega, mis on samade liikide suhtes sätestatud linnudirektiivis. Kui linnudirektiivi II lisas loetletud liike ei tohi AEWA leppe kohaselt enam jahtida, on vaja linnudirektiivi muuta.

Nõukogu otsuse 2006/871/EÜ artikli 3 kohaselt on ühenduse pädevusse kuuluvates küsimustes komisjonil õigus ühenduse nimel heaks kiita kokkuleppe lisade muudatused, mis on vastu võetud kooskõlas kokkuleppe artikli X lõikega 5. See volitus piirdub siiski üksnes selliste muudatustega, mis on kooskõlas metslindude ja nende looduslike elupaikade kaitset käsitlevate ühenduse õigusaktidega ega muuda neid.

Kuna plüüd (*Pluvialis squatarola squatarola*) käsitlev kavandatud muudatus lisa 3 tabelis 1 eeldab linnudirektiivi muutmist, on vaja nõukogu otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel selles küsimuses kokkuleppeosaliste kogu üheksandal kohtumisel võetav seisukoht⁵.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda kokkuleppe institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks ja teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus, peamisest või ülekaalukast eesmärgist või valdkonnast tulenev materiaalõiguslik alus.

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud keskkonnaga.

Seega on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1.

⁽⁵⁾ Muudatusettepanekud, mille puhul ei ole vaja linnudirektiivi muuta, võib komisjon kooskõlas nõukogu 18. juuli 2005. aasta otsusega 2006/871/EÜ heaks kiita.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Kuna kavandatava akti eesmärk on muuta Aafrika ja Euraasia rändveelindude kaitse kokkuleppe lisa 3, on asjakohane avaldada kõnealune akt pärast selle vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Aafrika ja Euraasia rändveelindude kaitse kokkuleppe osaliste kogu üheksandal istungil seoses kokkuleppe lisa 3 tabeli 1 muudatusega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit kiitis nõukogu otsusega 2006/871/EÜ⁶ heaks Aafrika ja Euraasia rändveelindude kaitse kokkuleppe (edaspidi „kokkulepe“), mis jõustus 1. novembril 1999.
- (2) Kokkuleppe artikli X lõike 5 kohaselt võib kokkuleppeosaliste kogu võtta vastu kokkuleppe lisade muudatusi.
- (3) Kokkuleppeosaliste kogu peab oma 11.–15. novembril 2025 toimuval üheksandal kohtumisel võtma vastu resolutsiooni kokkuleppe lisade muudatuste vastuvõtmise kohta. Plüüd (*Pluvialis squatarola squatarola*) käsitlev kavandatud muudatus kokkuleppe lisa 3 tabelis 1 eeldaks vastuvõtmise korral direktiivi 2009/147/EÜ muutmist ja jääb seega nende muudatuste ulatusest välja, mille komisjon võib heaks kiita vastavalt nõukogu otsuse 2006/871/EÜ artikli 3 lõikele 1 koostoimes artikli 3 lõikega 3.
- (4) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel kokkuleppeosaliste kogus võetav seisukoht kokkuleppe lisa 3 tabeli 1 kavandatud muudatuse suhtes, mis käsitleb plüüd (*Pluvialis squatarola squatarola*), kuna muudatus on liidule siduv ja võib otsustavalt mõjutada liidu õigusaktide, nimelt linnudirektiivi sisu.
- (5) Resolutsiooni 9.xx kavandis Ühendkuningriigi esitatud ettepanek kokkuleppe lisa 3 tabeli 1 muutmiseks, mis käsitleb plüüd (*Pluvialis squatarola squatarola*), tuleks Euroopa Liidu nimel heaks kiita, kuna see muudatusettepanek võimaldab kehtestada sellele väheneva populatsiooniga liigile kõrgema kaitsetaseme,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel kokkuleppeosaliste kogu üheksandal kohtumisel võetav seisukoht on järgmine.

Kokkuleppeosaliste kogu üheksanda kohtumise resolutsiooni 9.xx kavandis Ühendkuningriigi

⁽⁶⁾ ELT L 345, 8.12.2006, lk 24.

esitatud ettepanek kokkuleppe lisa 3 tabeli 1 muutmiseks, mis käsitleb plüüd (*Pluvialis squatarola squatarola*), kiidetakse kokkuleppeosaliste kogu üheksandal kohtumisel Euroopa Liidu nimel heaks.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*